

VNS 6/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiasstrategia

Professori Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus

Ympäristövaliokunta 10.1.2023

Lähtökohdat

- Strategian valmistelun jälkeen toimintaympäristö on muuttunut olennaisesti: Ukrainan sota, energiakriisi ja maankäyttösektorimme nettonielu romahtanut metsiemme hiipuneen kasvun seurauksena.
- Strategiassa on yksi perusura ja yksi politiikkatoimiskenaario, eikä ole tarkasteltu, kuinka realistisia niiden toteutuminen on, mitä riskejä toteutumiselle on olemassa, ja mitä tehdään, jos skenaariot eivät toteudu.
- Politiikkajohdonmukaisuus eri strategioiden välillä: muun muassa biodiversiteettistrategian tavoitteet eivät näy ilmasto- ja energiastrategiassa, mikä vähentää sen koherenssia laajemmin ympäristöpolitiikan kanssa.

Linjauksiin voi pitkälti yhtyä - tärkeimpiä parannusehdotuksia:

- Strategiassa puuttuvat linjaukset, joilla pyritään poistamaan tai muuttamaan sääntelyä, joka käytännössä hidastaa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä.
- Verotukseen uusi linjaus, jonka mukaan laaditaan tutkimuksiin perustuva kattava arviointi toteutuneiden veroratkaisujen vaikutuksista ja vaikuttavuudesta => energiaverotuksen tiekartan laatiminen, kehittäminen ja seuraaminen.

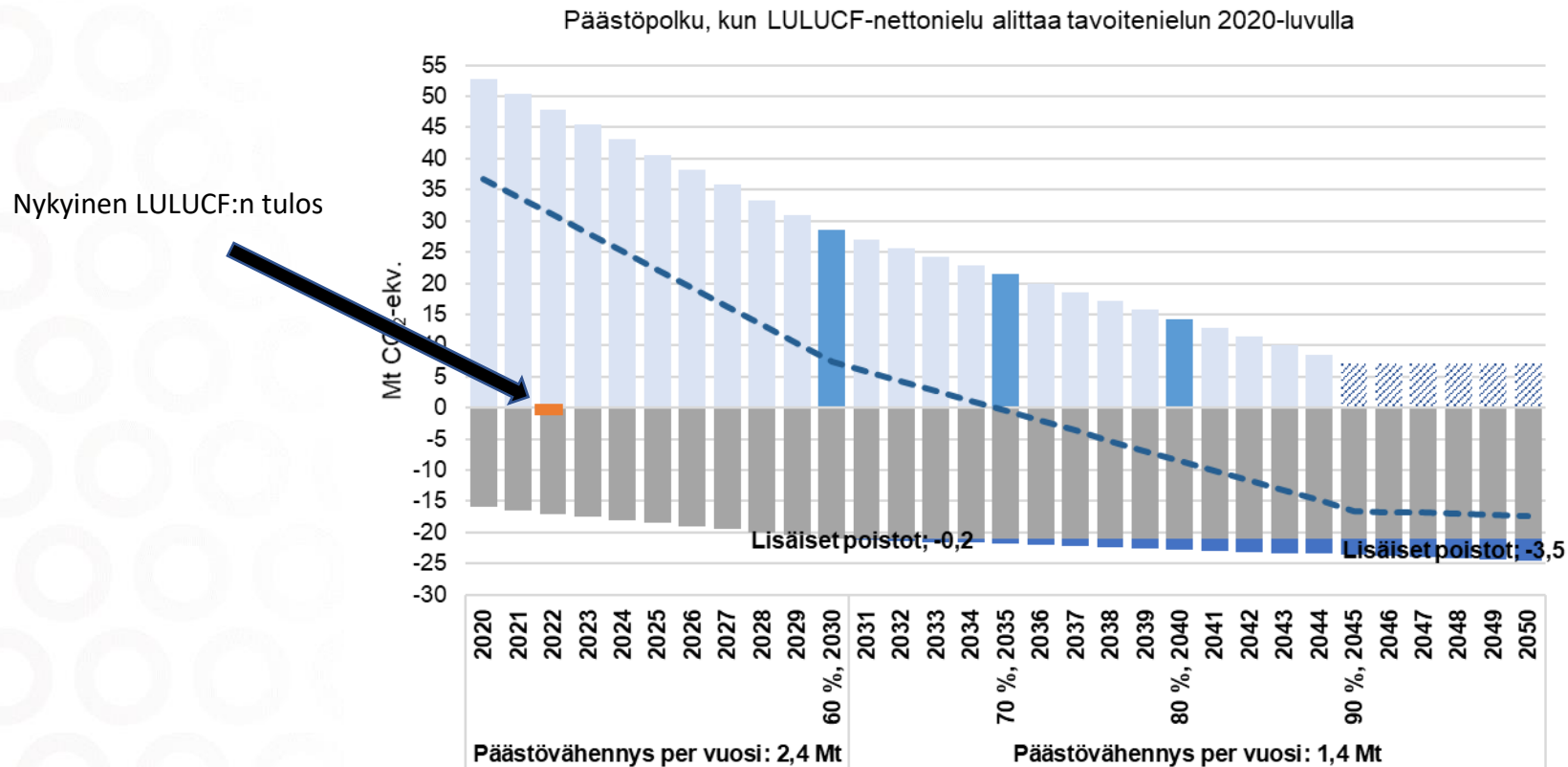
* Teknologinen ja taloudellinen kehitys vaikuttaa uusiutuvien energialähteiden saavutettavaan tasoon ja myös niiden energialähteiden keskinäisiin suhteisiin. Siksi olisi perusteltua syventää tietopohjaa tarkastelemalla useita erilaisia yhdistelmiä ja niiden edellytyksiä toteutua.

IE-strategia ei tuo tämän päivän tilannekuvaa mihin toimet riittävät

- Ilmastotavoitteet saavutettaneen päästökauppasektorilla. Merkittävämmät **haasteet** liittyvät taakanjakosektoriin ja erityisesti **maankäyttösektoriin**.
 - EU:n LULUCF tavoite 2021-2025 ei toteudu, samoin kehityksen suuri epävarmuus vuoden 2030 tavoitteisiin liittyen ja epävarmuus koko Suomen hiilineutraaliustavoitteen 2035 saavuttamisen näkökulmasta.
 - Maankäyttösektorin toimien riittämättömyys.
- Maankäyttösektorin tavoitteisiin liittyvää epävarmuutta tulisi tarkastella kokonaisvaltaisesti ilmasto- ja energiasstrategiassa siten, että sen yhteydet taakanjakosektoriin ja energiassektoriin selviävät

- Iso kuva jää epäselväksi tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta (missä haasteet ja missä toimenpiteet riittäviä)

Lähde:

Suomen ilmastopaneeli 2021

- Tulevaisuudessa olisi perusteltua kehittää ilmastolain mukaista suunnittelujärjestelmää yhdellä strategialla ja välttää päällekkäisten erillisten asiakirjojen laatimista (nykyisin KAISU, MISU ja IE-strategia). Yhden strategian alla voi olla useita toimeenpanosuunnitelmia.

SYKE

- Strategian päivitystarpeella kiire –kirjattava uuteen hallitusohjelmaan !

Kiitos mielenkiinnosta !